

**Utgave 04
Desember 2024**

LEDER
Hilde Schjerven
Side 03

**DE 1000
FØRSTE DAGER
I ET BARNS LIV**
Side 09

**HVERDAGSLIGE
OVERGANGER
ER OGSÅ VIKTIG!**
Side 11

Nyhetsbrev

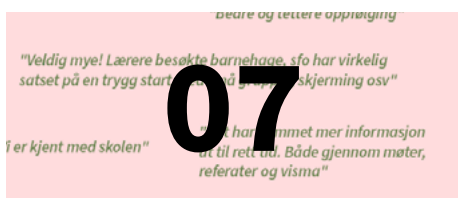

Innhold

Betydningen av gode overganger i barn og unges liv

Av Hilde Schjerven
Side 03

Innovasjon for relasjon i overgangsarbeidet

Av Katrine Sørli
Side 07

De 1000 første dager i et barns liv

Av Vibeke Gundersen
Side 09

Hverdagslige overganger er også viktig!

Av Hilde N. Forsmo
Side 11

Vår iboende kraft – refleksjoner fra høyfjellet

Av Tonje Gry Carlsson
Side 13

Foreldreisen – er ett av tiltakene i Helhetlig plan for oppvekst

Side 15

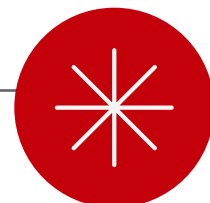

Send oss gjerne tips til innhold i nyhetsbrevet!

Redaksjonen:

Marit.handeland@faerder.kommune.no
Marion.berg@faerder.kommune.no

Ann.kristin.johansen@faerder.kommune.no
Hilde.nordberg.forsmo@faerder.kommune.no

Færder Huset

Avdeling barn,
unge og familier

Visste du at FærderHuset - avdeling barn, unge og familier er etablert?

Denne tjenesten er en videreutvikling av Familiens Hus som sikrer lavterskel-tjenester til barn, unge og deres familier. FærderHuset er ikke bare en institusjon i navnet, men også et fysisk sted.

Det viktigste som er etablert i FærderHuset er et reelt lavterskeltilbud til barn, unge og deres omsorgspersoner. Dette innebærer at innbyggerne våre kan komme i kontakt med tjenesten på en enkel måte. Tjenesten har ulike fagprofesjoner som alle står klare for å bistå ved behov. Det kan være korte intervensjoner i form av samtaler, der fokuset er å bidra til å styrke den som søker støtte slik at vedkommende opplever mestring og kontroll over eget liv. Det kan også være et ønske om å delta i et gruppetilbud, temakvelder eller støtte i kontakten inn mot barnehage og skole.

Tilbudene som gis er i tråd med behovene hos den enkelte. Dette innebærer en mer fleksibel tilnærming til å gi støtte/hjelp enn det kommunen har gitt tidligere.

Hilde Schjerven
Virksomhetsdirektør
Oppvekst

Leder

Betydningen av gode overganger i barn og unges liv

Overganger er en naturlig del av livet, og for barn og unge kan disse overgangene være spesielt betydningsfulle.

Gode overganger, enten det er fra barnehage til skole, fra barne- skole til ungdomsskole, eller fra ungdomsskole til videregående skole, spiller en avgjørende rolle i deres utvikling og trivsel.

En vellykket overgang gir barn og unge en følelse av **trygghet og stabilitet**. Når de vet hva de kan forvente, og når de føler seg støttet av voksne rundt seg, reduseres stress og angst. Dette legger grunnlaget for en positiv opplevelse og gjør dem bedre rustet til å håndtere fremtidige utfordringer.

Gode overganger fremmer også **sosial og emosjonell utvikling**. Barn og unge lærer å bygge nye relasjoner, tilpasse seg nye miljøer, og utvikle ferdigheter

som empati og samarbeid. Dette er essensielt for deres evne til å navigere i sosiale situasjoner og for å bygge et sterkt selvbilde.

Overganger som er godt planlagt og gjennomført kan også ha en positiv innvirkning på barn og unges læring. Når barn og unge føler seg trygge og støttet, er de mer tilbøyelige til å engasjere seg i læring og oppnå gode resultater. Dette kan bidra til en positiv holdning til skole og utdanning generelt.

Foreldre, ansatte i barnehager og skoler spiller en vesentlig rolle i å sikre gode overganger. Gjennom samarbeid, kommunikasjon og støtte kan de hjelpe barn og unge med å navigere disse viktige periodene i livet.

Åpen dialog og inkludering av barn og unge i prosessen kan også styrke deres følelse av kontroll og mestring.

Gode overganger er avgjørende for barn og unges utvikling og trivsel. I motsatt fall, dersom overgangene IKKE er gode, representerer de en risikofaktor. I Færder jobbes det godt med overganger flere steder. Vi hører stadig om gode eksempler fra både barnehager og skoler. Det er så bra og viktig.

Det er derfor nyttig at disse eksemplene deles mellom virksomhetene slik at vi kan lære av hverandre.

Dette er siste nyhetsbrev før en velfortjent juleferie for alle ansatte. Jeg vil benytte sjansen til å takke dere alle for stor og viktig innsats for barn og unge i Færder. Jeg er så stolt av hvordan vi sammen realiserer helhetlig plan for oppvekst, det ene tiltaket etter det andre. Ønsker dere alle en god jule- og nyttårsfeiring.

Hilde Schjerven

En liten oppfordring til ansatte i hjelpe/støttetjenester om **å avdekke ungdommens indre trygghet og styrke**

Fra Christian Moe Bråttvik, Færderhuset

Ungdom har en iboende trygghet og styrke som kan hjelpe dem å navigere gjennom livets utfordringer. Vår oppgave som hjelpetjenester er ikke å "fikse" dem, men å bidra til at de selv kan avdekke denne kraften – en essens som alltid er der, selv når livets "værforhold" skifter.

Metaforen om solen som alltid skinner bak skyene er et enkelt, men dyptgående bilde på denne indre ressursen. Ved å hjelpe ungdom med å se forbi tåken av tanker, følelser og ytre press, kan vi gi dem tilgang til et håpefullt perspektiv – og verktøy for å håndtere livet på egne premisser.

Vi oppfordrer hjelpetjenestene til å rette fokus mot dette perspektivet: Hvordan kan vi som samfunn bidra til å styrke ungdoms kontakt med sin egen trygghet og mestringsfølelse? Vi tror på at slike refleksjoner kan inspirere til en enda mer ressursorientert tilnærming i arbeidet med ungdom.

La oss samarbeide om å gi ungdommen muligheten til å gjenoppdage det de allerede har i seg.

Vennlig hilsen,
Christian Moe Bråttvik
Miljøterapeut, Færderhuset

**Færder
Huset**

Barn, unge og familier

Dette sier Co-piloten om viktigheten av **gode overganger i barn og unges liv**

Hilde N Forsmo

Overganger, som å begynne i barnehage, starte på skolen, eller flytte til et nytt hjem, er kritiske perioder i barn og unges liv. Disse overgangene kan ha stor innvirkning på deres utvikling og velvære. Her er noen grunner til hvorfor det er viktig med gode overganger:

1. Trygghet og stabilitet: Gode overganger bidrar til å skape en følelse av trygghet og stabilitet. Når barn og unge føler seg trygge, er de mer tilbøyelige til å utforske og lære nye ting.

2. Emosjonell støtte: Overganger kan være stressende og utfordrende. Med riktig støtte fra foreldre, lærere og andre omsorgspersoner, kan barn og unge håndtere disse endringene bedre og utvikle sunne mestringsstrategier.

3. Sosial tilpasning: Gode overganger hjelper barn og unge med å tilpasse seg nye sosiale miljøer. Dette kan inkludere å få nye venner, tilpasse seg nye rutiner, og lære å samarbeide med andre.

4. Akademisk suksess: En smidig overgang til skolen eller mellom skoletrinn kan fremme akademisk suksess. Når barn og unge føler seg trygge og støttet, er de mer motiverte og engasjerte i læringsprosessen.

5. Langsiktig utvikling: Positive overgangserfaringer kan legge grunnlaget for sunn utvikling på lang sikt. De kan bidra til å bygge selvtillit, selvstendighet og en positiv selvoppfatning.

Å legge til rette for gode overganger krever planlegging, kommunikasjon og samarbeid mellom alle involverte parter. Ved å fokusere på barn og unges behov og gi dem den støtten de trenger, kan vi bidra til å sikre at de trives og utvikler seg på best mulig måte.

Så spurte jeg litt mer spesifikt om Co -pilot kunne komme med noen mer kreative forslag:

Kreative forslag for barnehagen:

1. Overgangseventyr: Lag et eventyrtema hvor barna blir helter som skal utforske den nye barnehagen. Dette kan inkludere skattejakt, oppdagelsesreiser og rollespill.

2. Kunstprosjekter: La barna lage kunstprosjekter som representerer deres følelser om overgangen. Dette kan være tegninger, malerier eller skulpturer som de kan ta med seg til den nye barnehagen.

3. Overgangsbok: Lag en personlig overgangsbok for hvert barn med bilder og historier fra

deres tid i den gamle barnehagen, og hva de kan forvente i den nye. Dette kan hjelpe dem med å forstå og forberede seg på endringen.

4. Musikk og bevegelse: Bruk musikk og bevegelse for å gjøre overgangen morsom. Lag sanger og danser som handler om å starte i barnehagen, og la barna delta i disse aktivitetene.

5. Virtuelle møter: Arranger virtuelle møter med barna og de nye ansatte før overgangen. Dette kan inkludere videohilsener, virtuelle turer i barnehagen og interaktive spill.

Kreative forslag for skolen:

1. Overgangsfestival: Arranger en overgangsfestival hvor barna kan delta i ulike aktiviteter som spill, kunstverksteder og teaterforestillinger. Dette kan være en morsom måte å bli kjent med skolen og de nye klassekameratene på.

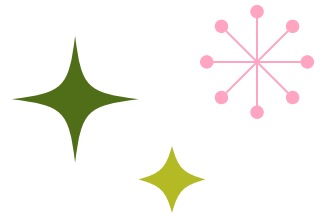
2. Buddy-program: Utvid fadderordningen til å inkludere kreative aktiviteter som felles kunstprosjekter, matlagingskurs eller sportsdager hvor fadderne og de nye elevene samarbeider.

3. Historiefortelling: Inviter eldre elever til å dele sine egne overgangshistorier gjennom

fortellinger, videoer eller skuespill. Dette kan gi de nye elevene innsikt og trygghet.

4. Skolemaskot: Introduser en skolemaskot som kan følge barna gjennom overgangen. Maskoten kan besøke barnehagen, delta i aktiviteter og være en kjent figur når barna starter på skolen.

5. Interaktive læringsstasjoner: Lag interaktive læringsstasjoner rundt om på skolen hvor barna kan utforske ulike fagområder gjennom lek og eksperimentering. Dette kan inkludere vitenskapslaboratorier, kunsthjørner og teknologisentre.

Innovasjon for relasjon i **overgangsarbeidet**

Av Katrine Sørlie

Vi vet at relasjonen til lærer er av stor betydning for barns trygghet. Inspirert av Trygghetsirkelens (COS) ble det dette skoleåret forsøkt et styrket overgangsarbeid i Oserød krets hvor kontaktlærer og inkluderingsveileder fikk avsatt tid til å reise ut til de tre barnehagene Barnas Have, Hårkollen og Oserød våren -24. Skolen har over tid hatt et stort fokus på overgangsrutiner, og inspirert av Brattås krets ønsket de å legge til rette for at lærer kunne bygge relasjon med barna i forkant av overgangen til skole.

I barnehagene har barna trygge voksne rundt seg som over tid har utviklet en dybderelasjon til barna i tråd med COS prinsippene. **Dette er relasjonell viten som ikke følger barnet over i skolen utover den informasjonen som deles i overgangsmøter og informasjonsskriv om barnet.** Det ble derfor en del av prosjektet at også spesialpedagogene skulle sette av tid til å besøke barna etter overgang til skole. Spesialpedagogene, med sin kjennskap til hele barnegruppa og enkeltbarn, satte derfor av tid til å besøke både SFO og klassen i etterkant av overgangen. Dette for å ytterligere skape sammenheng for barna, men også for å bidra til en god overgang til nye trygghetspersoner i skole.

Skolen satte av tid til to lange besøk i hver barnehage for ny kontaktlærer og inkluderingsveileder fra mai måned og utover våren. Tidspunkter for

besøkene ble avtalt med barnehagene, og tiden ble fordelt mellom frilek med skolestarterne og samtale med avdelingens personale. **Disse møtene brakte skole og barnehage inn i et dynamisk godt samarbeid, med skreddersøm av overgangsarbeidet som resultat.** Enkeltbarn med særlige behov i overgangen ble fanget opp, og familier som trengte noe utover det ordinære overgangsarbeidet fikk tilbud om dette.

I etterkant av overgangen ble det evaluert med ansatte i prosjektet, men også med en forms undersøkelse sendt ut til alle foresatte. I denne ble de bedt om å rangere i hvilken grad de som foresatte opplevde overgangen som trygg. Her svarte respondentene 5.15 (av seks stjerner), svar som tilsier en trygg og god overgang. Svært interessant var det at 51% hadde hatt skolestarter på Oserød tidligere, og av disse svarte hele 76 % at denne overgangen var annerledes!

Evaluering med skolen og lærerne gir et tilsvarende positivt bilde! Det oppleves som en stor fordel å ha møtt barna i barnehagen og startet prosessen med å bygge relasjon før overgangen. Kontaktlærer beskriver å ha med seg viktig innsikt i enkeltbarns behov inn i skolestarten. Det ble vurdert som avgjørende at det var to besøk i hver barnehage. Dette for å gi nok tid til barn som trengte mer tid og trygghet for nærme seg nye voksne mer gradvis.

Sitater fra foreldrene:

"Bedre og tettere oppfølging"

"Veldig mye! Lærere besøkte barnehage, sfo har virkelig satset på en trygg start med små grupper, skjerming osv"

"Vi er kjent med skolen"

"Det har kommet mer informasjon ut til rett tid. Både gjennom møter, referater og visma"

"Økt trygghet i møte med skolen"

"Mer fokus på overgang"

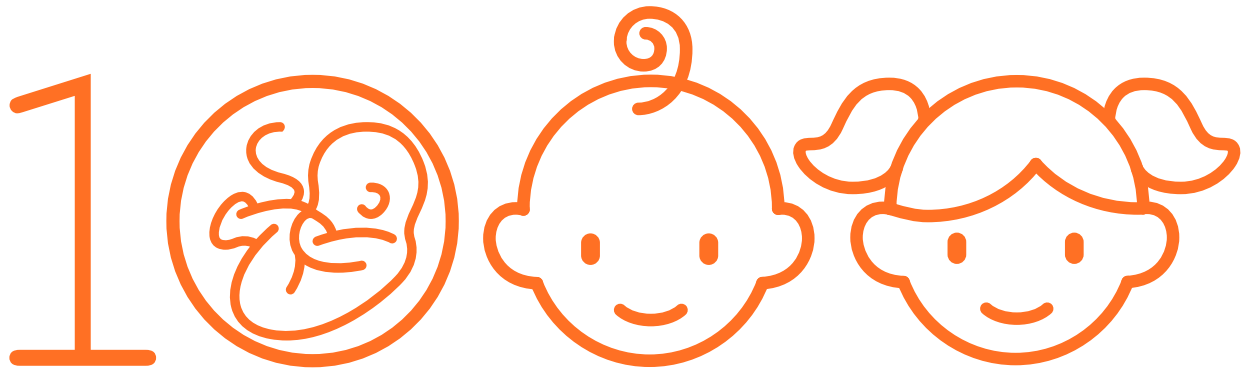
Relasjonens betydning ble tydelig for alle da skolestarterne fikk tilbud om å bli med opp på scenen og danse BliMe dansen sammen med alle elevene på Oserød dagen. Barnehagebarna møtte kjente voksne som gjorde det trygt nok til å bli med opp på scenen – stor stas og suksess!!

For barna var det stor stas å få besøk fra barnehagen etter overgangen til SFO og skole. «Når kommer de fra min barnehage?» ble det sagt når skolestarterne fra første barnehage fikk besøk. For de nye voksne rundt elevene var dette en viktig del av helheten i prosjektet, og en anledning til å få bekreftelse på sine tanker om enkeltbarns behov kort tid etter skolestart.

Ansatte i både skole og barnehage er klare i sin vurdering av at dette bør videreføres. Det krever tid og planlegging, men det vurderes som en relasjonell investering som gir stor gevinst. Skole og barnehage beskriver å ha kommet nærmere hverandre i et godt gjensidig samarbeid. PPT har vært tett på i denne prosessen, og observerer en

positiv effekt av innsatsen. Stemningen vurderes som roligere etter skolestart dette året. Tjenesten har samme kontaktperson i barnehagene som i skole og kjenner godt til barnegruppa. **Dette er fra PPT sitt perspektiv en universell innsats som er bra for alle, men svært betydningsfull for enkeltbarn med større sårbarhet for de krevende overgangene.** Elevene oppleves å være trygge og har funnet seg raskt til rette på skolen.

Evalueringen viste også at det er rom for forbedringer. Kontaktlærer tok på eget initiativ turen innom barnehager som hadde 1-2 barn som soknet til skolen, noe som var svært verdifullt og som det bør legges til rette for videre. Det er også en refleksjon at informasjonen til foreldre som har en minoritetsspråklig bakgrunn kan ivaretas på en bedre måte. Det er sannsynlig at antallet respondenter i foreldregruppa på Forms undersøkelsen hadde vært høyere dersom kommunikasjonen hadde vært tilpasset mer til språk og digital tilgang.

De 1000 første dager i et barns liv

Av Vibeke Gundersen

Færder kommune har som mål å utgjøre en positiv forskjell i alle barn og unge menneskers liv. Gjennom optimale oppvekstforhold skal barn og unge få de beste muligheter til å realisere sitt fulle potensial. Helhetlig Plan for Oppvekst har som mål å bygge et samfunn som gjør at befolkningens kan leve gode liv.

Arbeidet med «De 1000 første dager i et barns liv» (mandat 1) er et helsefremmende tiltak og et tiltak i Helhetlig plan for oppvekst. Sammen med tiltaket «Foreldrereisen» (mandat 2), vil dette være et viktig bidrag for barn og unge i Færder.

Samarbeid mellom barnehager, helsestasjon, PPT, barnevern («de fire store») og andre aktuelle tjenester og frivillige organisasjoner der spe- og småbarn lever livene sine, er viktig for å sikre at alle barn får den støtten de trenger. Å øke samarbeid og øke kompetanseheving om viktigheten av de tusen første dagene i barnets liv, kan bidra til å redusere ulikheter og gi alle barn en god start på livet.

Arbeidet med «De 1000 første dager i et barns liv» er tenkt universelt innrettet. Det vil si at tiltakene er rettet mot hele den aktuelle befolkningsgruppen. Dette fordi tiltakene da vil ha størst effekt og også nå de som er i risiko. I tillegg er det satt inn tiltak for vordende eller nybakte foreldre med forhøyet risiko for strev og

tiltak før strev oppstår eller i strevets veldig tidlige fase.

En tverrfaglig prosjektgruppe har siden januar i år jobbet i et prosjekt for å utarbeide en kunnskapsbasert tiltaksplan i tett samarbeid med virksomheter i oppvekst.

Prosjektgruppen har bestått av:

- ▶ **Prosjektleder: Vibeke Gundersen**, stab oppvekst
- ▶ **Liv Bente Askim**, Forebyggende helse-tjenester, helsesykepleier og familieterapeut
- ▶ **Katharina Becker**, PPT
- ▶ **Janne Clasen**, virksomhetsleder i Oserød barnehage
- ▶ **Henriette Fjeld**, UDF, ledere av ressurs-senteret og barnehagelærer
- ▶ **Marianne Köller**, leder for konsultasjons-teamet, familieterapeut i Færder Huset
- ▶ **Elisabeth Jopperud**, Nettverkskontakt i barnevernet
- ▶ **Hanne Kjersti Haugetuft**, Jordmor

Kjernekomponentene i planen er også forskningsbaserte. Vi bygger vårt teoretiske grunnlag på blant annet rapporten om De tusen første dager i Norden. Forskningsrapporten anbefaler spesielt på fem punkter som viktige betingelser i de tusen første dager:

1. Øke kunnskapen om hvor viktige de første 1000 dagene er for barnets psykiske helse og trivsel senere i livet.
2. Styrke støtten til alle foreldre i de første 1000 dagene.
3. Oppdage og redusere risikofaktorer tidlig i livet på en systematisk måte.
4. Forberedre kvaliteten og tilgjengeligheten på tjenester for gravide, små barn og deres familier.
5. Styrke samarbeid på tvers av sektorer til beste for gravide, små barn og deres familier.

Tiltaksplanen beskriver status og foreslåtte tiltak. Erfaringer fra de ulike tjenestene danner et viktig grunnlag for tiltaksutvelgelsen. De som har deltatt i dette arbeidet er: Helsestasjon, barnevern, PPT, FærderHuset, NAV, Frivillighetssentralen, psykisk helse og rus - voksen, 18 fastleger, 14 av 19 barnehager og 15 ulike frivillige organisasjoner. Brukerkunnskapen har vi innhentet fra over 100 foreldre som har svart opp en Forms undersøkelse på hva som fungerer godt og hvilke behov de har.

På bakgrunn av dette samarbeidet og datainnhenting har arbeidsgruppen kommet frem til 2 hoved kjernekomponenter (hovedmål) for alle aktører i gravide, spe- og småbarns liv og 36 kjernekomponenter (fokusområder) rettet mot virksomhetene. **Prosjektgruppen foreslår følgende:**

Hoved kjernekomponenter for alle aktører i gravide, spe- og småbarns liv
Hoved fokusområde 1. Kompetansestruktur:

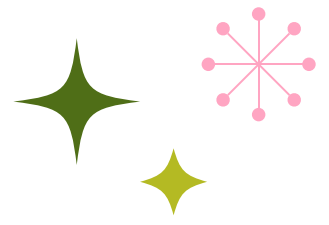
kompetansehevingstiltak om gravide, spe- og småbarn og deres foresatte i alle aktuelle virksomheter

Hoved fokusområde 2. Samhandlingsstruktur: styrket samarbeid mellom aktører om gravide, spe- og småbarn og deres foresatte

For at dette prosjektet skal være bærekraftig og holdes i videre har vi foreslått å etablere en tverrfaglig arbeidsgruppe bestående av: Helsestasjon, Barnevern, PPT og Barnehagene (representert av barnehagemyndigheten) og stab oppvekst. Helsestasjon leder denne gruppen og har kalt inn til et første samarbeidsmøte i januar 2025. De øvrige aktuelle virksomhetene vil inviteres inn ved behov.

Arbeidsgruppen får et særlig ansvar for å sikre at arbeidet med de sektorovergripende kjernekomponentene/hovedområdene blir jobbet videre med. De øvrige kjernekomponentene (36 fokusområder) med foreslåtte tiltak for virksomhetene, blir sendt ut på nyåret. Videre vil arbeidet med å videreutvikle arbeidet lokalt i de ulike tjenestene basere seg på de lokale fokusområdene.

Gjennom prosjektet «De 1000 første dager i et barns liv» håper vi alles økte innsats vil styrke vekstvilkårene de viktige tusen første dager. Og at det gir et mer helhetlig og likeverdig tilbud for gravide, spedbarn, småbarn og deres foreldre i Færder kommune.

Spesialpedagogen i barnehagen sitt syn på overganger i barns liv:

Hverdagslige overganger er også viktig!

Jeg har vært og besøkt spesialpedagogen i Vestskogen barnehage, Trine Gutu Eiksjø, for å høre hennes tanker om betydningen av gode overganger i barns liv. Hennes engasjement var til å ta og føle på, og det var virkelig en motiverende samtale som jeg vil dele med leserne i dette nyhetsbrevet.

Hilde N Forsmo

Jeg gikk åpent ut, og spurte hva hun tenkte om overganger generelt. Som spesialpedagog uttrykker hun et tydelig budskap om at overganger er et viktig tema. Hun fremhevet aller først de hverdagslige overgangene, slik som det å gå fra aktivitet til aktivitet, gå fra frilek til det å opp før samlingsstund. Å gi tydelige beskjeder, god innramming og ikke minst det å holde seg til planen var viktige poenger. Hvis beskjeder er uklare, eller ungene ikke er forberedt er mye lettere å skape uro i gruppa. Trine forteller at alle avdelingene i barnehagen bruker Dagstavle med bilder av alt som skal skje i løpet av dagen. Videre fjerner de bildene etter hvert som de ulike aktivitetene er ferdig. På den måten er det enkelt for ungene å følge med. Dette er nyttig for ALLE barn.

En annen overgang som vi snakket litt rundt er dette med levering og henting i barnehagen. Dette kan være vanskelig for noen, kanskje aller mest for foresatte. Her gjelder det samme, være tydelig og forutsigbare, finne gode løsninger sammen med foresatte samtidig som en veileder utfra erfaringene barnehagene har på dette området.

Om henting og levering

I Vestskogen, Labakken og Herstadeløkka barnehage har hele personalgruppen utviklet to plakater som sier noe om hva som kjennetegner en varm velkomst hos dem, samt hva som kjennetegner en god hentesituasjon og avslutning på dagen. Plakatene henger godt synlig ute i garderobene slik at alle kan se hva som står der. Plakatene bidrar til å gjøre disse overgangene mer forutsigbare og tydelige da foreldrene og barna vet hva de kan forvente av de ansatte i disse situasjonene.

Overgang fra småbarnsavdeling til stor avdeling

Vestskogen barnehage har hatt en liten pilot der skolestarterne er faddere for de små som skal over i stor avdeling. Skolestarterne blomstrer i oppgaven, og det er tydelig at de opplever det å være betydningsfulle i fellesskapet bidrar til gode mestringsopplevelser. De passer godt på de små, tar oppgaven alvorlig og de små ser veldig opp til de store barna. De bruker overgangsobjekter aktivt i dette arbeidet, for eksempel i form av eventyrfortellinger. Piloten er evaluert, og planen er å utvide konseptet til flere avdelinger fremover. Dette gleder vi oss til å høre mer om!

EN VARM VELKOMST

- for barn og foreldre i Vestskogen, Labakken og Herstadvåkkka barnehage

Hva kjennetegner en varm velkomst hos oss?

- Henvende seg til barn og foreldre på en positiv måte i garderobe eller i avdeling.
- Ta imot informasjon som er nødvendig for barnets dag.
- Være blid og imøtekommende med blikkontakt og smil, som viser at barna er ønsket og velkomne.
- Småsnakke om løst og fast, og stille noen åpne spørsmål.
- Møte foresattes spørsmål/bekymrerespørsmål på en respektfull måte.
- Se hva familien trenger, og føle at barnet har en vanskelig start.
- Spørre foreldrene om barnet har vært tidlig oppe med tanke på forventninger for dagen.
- Vi kommuniserer med barna, prøver å gjøre på fritiden, snakke om det de er opptatt av.
- Vi viser at vi setter pris på barna.

Utarbeidet av hele personalgruppen i Vestskogen, Labakken og Herstadvåkkka barnehage

Vestskogen, Labakken og Herstadvåkkka barnehager der det er godt å være, med plass til alle, latter i lek, og glede i læring

Hva kan foreldrene og barna forvente av oss?

- At vi er tilgjengelige, imøtekommende, blide og åpne.
- At vi viser glede for at de kommer til barnehagen.
- De kan forvente profesjonelle ansatte.
- At vi bruker tid og ser barnas behov.
- Vi skal være mottakelig for beskjeder og informasjon om barnet.

EN GOD AVSLUTNING

- for barn og foreldre i Vestskogen, Labakken og Herstadvåkkka barnehage

Hva kjennetegner en god hentesituasjon og avslutning på dagen?

- At foreldre blir møtt, får informasjon om hvordan dagen har vært, slik at foreldrene kan snakke med barna om hva de har gjort eller opplevd.
- Støtte og veilede foreldrene.
- Være tydelige om forventninger overfor barna og familiene.
- Inkludere barna og ikke snakke over hodene på dem.
- Gi viktige beskjeder, men vurder hva du sier i en garderobesituasjon.
- Vi forteller litt om hva barnet har gjort den dagen.
- Er det barn som strever, er det viktig at vi husker på den positive leken barnet har deltatt i.
- Trykke foreldrene på at barna deres har hatt det bra i barnehagen.
- Runde av dagen på en god måte, se fram til å komme tilbake.
- Vi sier ha det og takker for i dag.

Utarbeidet av hele personalgruppen i Vestskogen, Labakken og Herstadvåkkka barnehage

Vestskogen, Labakken og Herstadvåkkka barnehager - der det er godt å være, med plass til alle, latter i lek, og glede i læring

Hva kan foreldrene og barna forvente av oss?

- At de andre voksne i barnehagen ivaretar resten av barna mens en snakker med foresatte. At vi deler informasjon som er viktig å viderefordre til foresatte.
- At vi er samkjørte.
- Gir informasjon til foreldrene, og følger opp familiene.
- Alle barna får med seg en historie hjem.
- Alle må bidra i hentesituasjon. Kommuniserer med hverandre hvis det har skjedd noe, for å formidle rett beskjed.
- Vi dekker opp for hverandre slik at den som snakker med foreldrene får tid til å fullføre samtalen.
- Vi informerer seinvakta om eventuelle hendelser som må viderefordres til foreldrene.
- Vi forventer at alle snakker med foreldrene.
- Vi må være aktive når foreldre kommer og ta initiativ til kommunikasjonen med foreldre.
- Er det utfordrende å gi en beskjed til foreldre, kan den viderefordres ved tekst eller telefon.

Overgang mellom barnehage og skole:

For å sikre barna en trygg og god overgang fra barnehage til skole har Vestskogen, Labakken og Herstadvåkkka barnehage lagd en felles plan for overgangsarbeidet. De ønsker at barna skal være aktive deltakere i sin egen overgangsprosess for å gjøre overgangen lettere. De har derfor faste aldersinddelte grupper hvor de samler skolestarterne på tvers av de tre barnehagene. Det at barna får møtes på tvers, bli kjent og danne nye relasjoner vil gi positive ringvirkninger når de kommer over til skolen.

Nye ideer:

Gjennom samtalen snakket vi om overgang barnehage – skole, men også om overgang helsestasjon- barnehage. En ide Trine om med, som jeg likte godt, var at spesialpedagogene

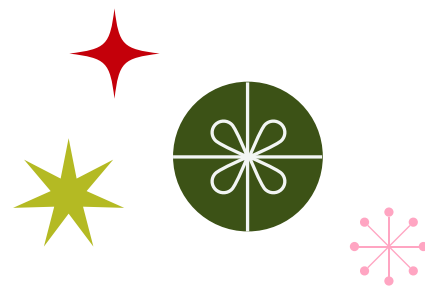
deltar i grupper på helsestasjonen (grupper som er før barna skal begynne i barnehage) for å snakke med foresatte om barnehage. Hvordan er starten, hva kan foresatte forberede seg på osv. Hensikten er å få frem betydningen av barnehage i barnas liv. En spennende tanke som vi kan utforske mer.

Et siste ønske fra Trine var å tenke på hvordan spesialpedagogen i barnehagen kan være med i overgangen til skole for å bidra til en trygg og god overgang for alle skolestarterne.

Det er ingen tvil om at spesialpedagogens rolle i det universelle i barnehagen høster frukter også i overgangsarbeidet!

Takk for samtalen Trine.

Vår iboende kraft – refleksjoner fra høyfjellet

Skrevet av Tonje Gry Carlsson

Jeg sitter høyt oppe på en av toppene på Blefjell, nærmere bestemt turisthytta Sigridsbu. Det har vært regn, vindkast og tjukk tåke siden jeg kom hit for tre dager siden. Alt jeg har kunnet skue fra hytta frem til nå har vært en vegg av regn og tåke, som et grått slør rundt meg. Men i dag, akkurat nå i skrivende stund, titter sola frem for aller første gang. Jeg blir blott klar over dette mektige og sterke landskapet som åpenbarer seg. Jeg lar sola treffe ansiktet og tar inn varmen fra strålene. Nå ser jeg for første gang, hvor lyst og vakkert det er her. Alt blir plutselig glitrende klart. Jeg kan for første gang ta inn alle høstfargene fra fjellene rundt meg, se lag på lag med fjell i det fjerne. Jeg tar innover meg høstens sprudlende farger som står i dyp kontrast til fjellets majestetiske ro og mørkere nyanser. Sola gjør noe med meg. Jeg blir aktivert av kraften i strålene. Det kjennes som jeg varmes opp både innenfra og på utsiden.

Så slår det meg! Sola har vært der hele tiden, like kraftig og klar som akkurat nå. Og like kraftig og klart har all naturen rundt meg stått der hele tiden, bare tildekt av tåke og regnlag. Ingenting er annerledes. Det er ikke borte bare fordi jeg ikke kan se det.

Videre refleksjoner settes i gang. Refleksjoner på mennesket og vår iboende kraft. Vi er også en del av disse skiftningene. Noen ganger skinner

sola i oss, og andre dager har regnet og skyene tatt over og vi kjenner ikke annet enn regn som piskes på innsiden. Eller tåkelaget som har holdt humøret nede. Eller kanskje har frosten tatt tak. Vårt følelsesregister kan være like skiftende som været, følelser kommer og går. Tanker og tilstander likeså. Vi har dager hvor vi ikke lenger kjenner solas varmende kraft. Men den er der, uansett hvordan været inni oss måtte være, som et bakteppe for alt vi er. Den kan leve parallelt med regnfulle dager, begge deler kan få være til stede. Når ruskeværet river, er det lett å glemme at sola er der konstant et sted. Væromslaget og skiftninger er midlertidig. Når vi glemmer, går vi fort hen og identifiserer oss med følelsene, tankene og tilstandene vi måtte være i. Ofte holder vi tak i skiftningene og tror at vi kun er det. Den iboende kraften kan bli et fjernt minne, noe glemt eller noe som kun hørte til barnet vi en gang var.

Hvordan kan vi ta i bruk denne indre kraften, den kjerneessensen i oss? Eller hvordan finner vi den? Det svaret er sikkert like individuelt som vi er mennesker.

I en tid hvor vi blir bombardert med informasjon, er det fort gjort å miste kontakten innover og oss selv. Vi lever mye på utsiden, og forholder oss ofte mest der. Mange kan kjenne at det er lettere å finne ro og tilstedeværelse i naturen, som en

av mange måter å komme mer hjem på. Å koble seg på sin egen iboende kraft krever ikke nødvendigvis at vi må være oppe på et fjell og meditere. Men krever en bevissthet og tilstedeværelse. Et observerende blikk og en bevissthet på det som beveger seg på innsiden. Det å ha en ikke dømmende holdning til egne følelser og tanker som dukker opp, gjør det også lettere å la ting få passere. Det er når vi identifiserer oss med følelsene og tankene våre at vi holder fast. Det er fra vår iboende kraft vi kan være observatøren. Et lag som er der konstant, sånn som sola.

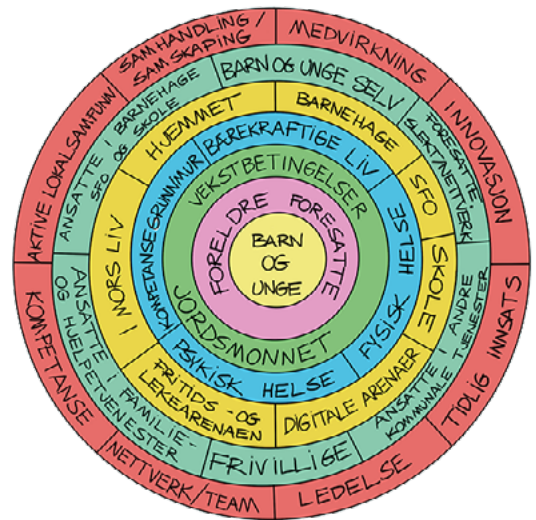
Tryggheten og viten om denne virkeligheten og kraften i oss kan vi ta frem igjen og igjen. Også når det stormer. Den kjente sveitsiske

psykiateren Carl Gustav Jung sa en gang; «I selvet er alt intakt». Vi kan forstå selvet som vår dypeste essens. Noe konstant, noe rent og klart. Så uansett hvordan været i oss herjer, også når det har vært store belastninger over tid -kanskje et helt liv, vil denne dypeste essensen i oss alltid være der like helt - vår iboende kraft.

Når jeg nå sitter her oppe på fjellet og tåka og regnet igjen har gjort seg gjeldene, kan jeg holde bildet, viten og følelsen om hva som befinner seg utenfor hytteveggen. Begge deler er der, sola og regnet samtidig. Regnet og tåka blir en del av noe vakkert, som en del av en helhet.

Sola har vært der hele tiden, like kraftig og klar som akkurat nå.

Foreldrereisen

– er ett av tiltakene i Helhetlig plan for oppvekst

Dette tiltaket må ses i sammenheng med tiltaket «Barnets 1000 første dager».

Det er nedsatt en egen arbeidsgruppe som jobber prosessorientert med tiltaket. Mandatet er å utvikle et helhetlig program som varer gjennom hele barne- og ungdomsperioden for systematisk og i fellesskap med foresatte styrke foreldrerollen.

Hva er gjort så langt:

Arbeidsgruppa har innhentet informasjon fra ungdommer, foresatte og ansatte. Sammen med forskning på feltet har vi kommet fram til et kunnskapsgrunnlag som sier noe om utfordringsbildet og som kan oppsummeres slik:

1. Grensesetting

- Vanskelig å tåle barns-/ungdoms følelsesuttrykk
- Ønske om at barnehage/skole skal sette grensene særlig knyttet til digitale/sosiale enheter
- Vanskelig å stå i perioden hvor ungdommen nærmer seg alder for grensesetting ifht rusmidler
- Krevende å ha autoritativ voksenstil (varm men tydelig)

2. Travelhet

- Familien og Barn/Unge deltar på mye organisert på fritiden som kan gå på bekostning av samvær og relasjon i familien
- Travelhet i familiens kan få utover relasjon og tillit mellom barn og foreldre
- Prestasjonskultur vegne av sine egne Barn/Unge
- Prestasjonskultur på vegne av seg selv som foreldre, og stoler mange ganger rikke på deg selv
- Tid til lek og fritid med barna sine

3 Individualisme versus kollektivism

- Foresatte kan ha forventinger til hva barnehage/skoler og andre tjenester skal gjøre ifht sitt barn som kan være krevende å innfri med hensyn til fellesskapet
- Noen ganger ønsker foresatte tilpasning og løsninger på utfordringer som er en del av det normale i livet
- Flere enn før søker hjelp som de selv som foreldre kunne stått trygt i å løse
- Lytter ofte til sitt barns perspektiv uten å sjekke ut dette bilde med andre

Oppsummert er det godt samsvar mellom det ungdom, foresatte og ansatte sier som igjen bekreftes i forskning.

For eksempel er forskning tydelig på at det er en foreldrestil, som gir trygge barn. Det er den autoritative foreldrestilen. Det gjelder også for voksne som jobber i barnehage og skole. Det betyr at forelder som har tydelige rammer og forventninger, men som også er varm og nær er det mest virksomme. Forskning sier også at dagens foreldre i for stor grad skåner barna sine fra å gjøre egne smertefulle erfaringer. For å lære seg å håndtere ulike utfordringer man møter gjennom livet, må man få erfaringer med å være lei seg, krangle med venner osv. Forskning sier også at vi som er dagens foreldre er for ettergivende og at dette gir en generasjon med barn som forhandler om alt.

Hva er planen videre nå?

Det skal være et kreativt verksted med FAU og FUB, på nyåret der målet er å finne aktuelle former for hvordan en best kan involvere ALLE foresatte i dette arbeidet fremover.

Videre skal det utvikles en Storyline om det å være forelder til bruk på ungdomsskolen. Dette er etter tydelige råd fra ungdom som ønsker å være involvert i dette videre.

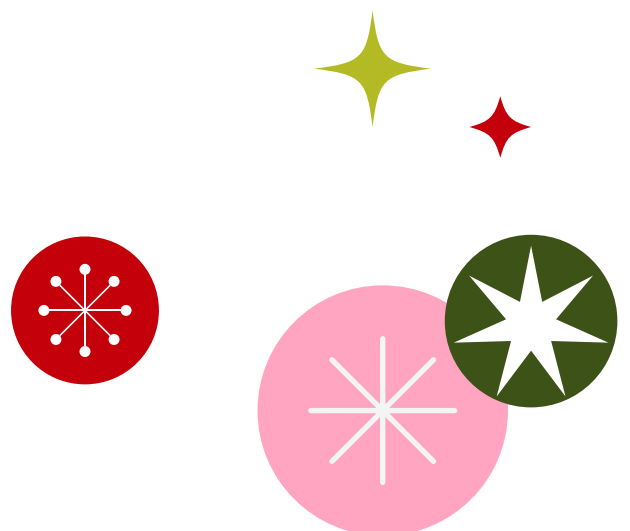
Les mer om Storyline [HER](#).

Ansatte skal også kobles på i mye større grad. Dette legges det også en plan for.

Vi gleder oss til å bli noe mer konkrete på tiltaksutviklingen sammen med ungdom, foresatte og ansatte fremover.

Hilsen arbeidsgruppa:

Cathrine Tuengen
Marit Handeland
Linda Andersen- Sæther
Hilde Marie Westhagen-Kirkevold
Karin Sønsteby
Ann Kristin Johansen
Hilde N Forsmo

Visste
du at?

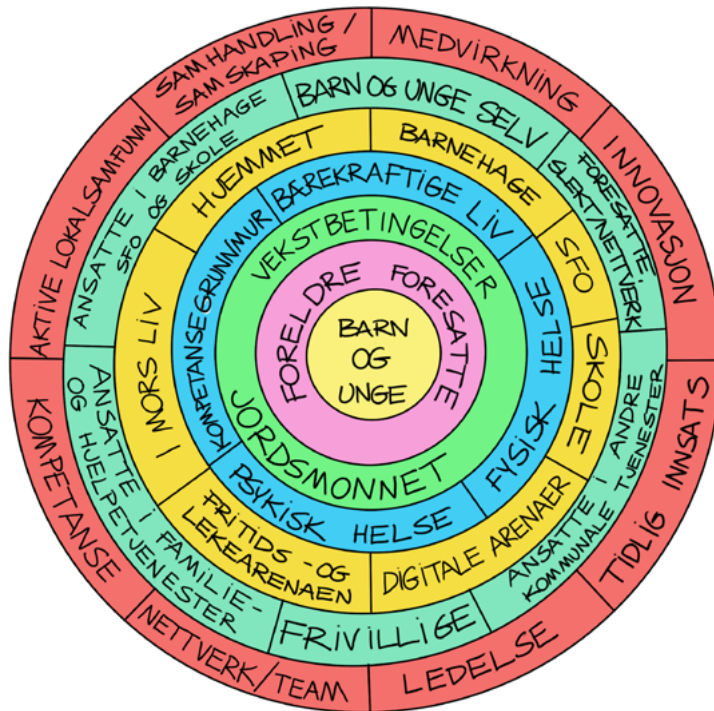
Oppvekst i Færder har hatt besøk av Jo Magne Ingul som snakket om ufrivillig skolefravær og gav gode og viktige råd til kommunens arbeid. Les om Ingul [HER](#)

Det ble gjort opptak av innleggene som nå ligger i Felles Teams for ALLE ansatte i oppvekst. De kan brukes som inspirasjon og kompetanseheving på de ulike virksomhetene. Opptakene er kun til internt bruk i oppvekst i Færder! De må derfor ikke deles med andre.

Hvis du ikke finner opptakene, ta kontakt med hilde.nordberg.forsmo@faerder.kommune.no

FÆRDER
KOMMUNE
– med vind i seilene

Telefon: 33 39 00 00
postmottak@faerder.kommune.no
www.faerder.kommune.no

